

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

Тези

**77-ї наукової конференції професорів,
викладачів, наукових працівників,
аспірантів та студентів університету**

ТОМ 2

16 травня – 22 травня 2025 р.

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РЕКРЕАЦІЙНИХ КОМПЛЕКСІВ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

У сучасних умовах глобалізації та постійних соціально-економічних змін рекреаційні комплекси світу набувають все більшого значення як елемент підвищення якості життя населення, зміцнення здоров'я та розвитку економіки регіонів. Рекреаційна сфера активно трансформується під впливом новітніх технологій, екологічних викликів і зміни туристичних пріоритетів споживачів.

Однією з провідних світових тенденцій розвитку рекреаційних комплексів є впровадження принципів сталого розвитку. Все більше об'єктів орієнтується на використання енергоефективних технологій, мінімізацію негативного впливу на довкілля та збереження природних ресурсів. Рекреаційні комплекси інтегрують екоорієнтовані рішення, що дозволяють не лише задовольняти потреби сучасних споживачів, а й зберігати рекреаційний потенціал для майбутніх поколінь.

Іншим важливим напрямом є цифровізація рекреаційних послуг. Використання інформаційно-комунікаційних технологій – онлайн-бронювання, віртуальні тури, мобільні застосунки для планування відпочинку – істотно змінює способи взаємодії між рекреаційними комплексами та їхніми відвідувачами. Цифрові інструменти дозволяють підвищити доступність послуг і формувати індивідуалізований рекреаційний продукт [1].

Зростає також попит на оздоровчі та wellness-програми. Після пандемії COVID-19 значно підвищилася увага до фізичного й психічного здоров'я, що стимулює розвиток спеціалізованих рекреаційних закладів: медичних курортів, спра-комплексів, реабілітаційних центрів.

Така тенденція супроводжується розвитком мультифункціональних просторів, які поєднують можливості для відпочинку, роботи (формат *workation*), навчання і культурного обміну. Так, наприклад, *workation* (від англійських «*work*» – робота і «*vacation*» – відпустка) передбачає формат, коли людина поєднує роботу і відпочинок, працюючи віддалено з місць, де зазвичай проводять відпустку (наприклад, курорти, готелі біля моря, в горах або на природі). Основна ідея *workation* полягає в тому, щоб змінити середовище, підтримати продуктивність і водночас отримувати задоволення від атмосфери відпочинку. Дуже популярний серед фрілансерів, IT-спеціалістів і тих, хто може працювати онлайн.

В Україні розвиток рекреаційних комплексів також демонструє динамічні зрушення, хоча й відбувається під впливом особливих чинників,

серед яких провідне місце посідають наслідки військової агресії. Традиційні курортні зони (Трускавець, Моршин, Бердянськ, Східниця) проходять процес модернізації, спрямований на відповідність міжнародним стандартам якості обслуговування. Особливу увагу приділяють розвитку еко-рекреаційних об'єктів у Карпатському регіоні та на південних територіях країни [2].

Перспективним напрямом є інтеграція агротуризму у рекреаційний комплекс України. Залучення туристів до традиційної сільської культури, органічного землеробства та національної кухні сприяє розширенню спектру рекреаційних послуг і формуванню унікального туристичного продукту, який відповідає сучасним запитам на автентичність і стійкість.

Водночас слід зазначити існування ряду викликів, що стримують розвиток рекреаційної сфери в Україні. До основних проблем належать руйнування частини рекреаційної інфраструктури внаслідок військових дій, потреба у відновленні безпечних зон відпочинку, нестача інвестицій, низький рівень транспортної доступності окремих регіонів та необхідність підвищення кваліфікації персоналу у сфері рекреації.

Таким чином, сучасні тенденції розвитку рекреаційних комплексів як у світі, так і в Україні свідчать про поступову трансформацію галузі під впливом глобальних викликів, зміни поведінки споживачів та впровадження інноваційних технологій. Для успішного розвитку рекреаційної сфери в Україні необхідно забезпечити системний підхід до планування, залучення інвестицій, адаптацію міжнародного досвіду з урахуванням національних особливостей і сучасних потреб суспільства.

Література:

1. Маховка В.М. *Інтерактивні та Smart-Технології в туризмі* / В.М. Маховка // *Методологія та практика сталого розвитку туризму : кол. моногр. – Полтава : Астрія, 2018. – С. 148-155.*

2. Маховка В. М. *Перспективи розвитку туристично-рекреаційного потенціалу Полтавської області* / В. М. Маховка // *Економіка і регіон. - 2017. - № 1. - С. 31-38. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/econrig_2017_1_7*